

Kovotlačitel/kovotlačitelka (kód: 82-008-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Umění a užité umění (kód: 82)
Týká se povolání: Kovotlačitel
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v technických podkladech pro ruční zhotovování kovotlačitelských výrobků	3
Volba postupu práce, způsobu zpracování, nástrojů, pomůcek a materiálů pro ruční zhotovování kovotlačitelských výrobků	3
Zpracování technických podkladů pro zhotovení kovotlačitelského výrobku	3
Ruční tvarování a zhotovování forem pro výrobu kovotlačitelských výrobků	3
Ruční zhotovování tvarových tlaků pro pasířské výrobky	3
Seřizování, používání a ošetřování strojních zařízení pro kovotlačitelskou práci	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 18.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v technických podkladech pro ruční zhotovování kovotlačitelských výrobků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Orientovat se v dokumentaci a číst technické výkresy konkrétní kovotlačitelské práce	Praktické předvedení

Je třeba splnit toto kritérium.

Volba postupu práce, způsobu zpracování, nástrojů, pomůcek a materiálů pro ruční zhotovování kovotlačitelských výrobků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Stanovit a popsat zvolený technologický postup včetně návazností jednotlivých pracovních operací pro zhotovení zadaného výrobku	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zvolit vhodný materiál, nástroje, nářadí, pomůcky a měřidla pro zhotovení zadaného výrobku	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Zpracování technických podkladů pro zhotovení kovotlačitelského výrobku

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zhotovit technický výkres podle zadaného výrobku	Praktické předvedení
b) Objasnit technologický postup a techniku zhotovení výrobku podle technického výkresu	Ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Ruční tvarování a zhotovování forem pro výrobu kovotlačitelských výrobků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zvolit vhodný materiál, nástroje, nářadí a pomůcky pro výrobu formy pro zhotovení zadaného výrobku	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Stanovit a vysvětlit techniku a technologický postup provedení formy pro zhotovení zadaného výrobku	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Zhotovit formu pro výrobu zadaného tlačeného výrobku	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Ruční zhotovování tvarových tlaků pro pasířské výrobky

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat postup a technologii sestavování tlačených výrobků do požadovaných celků	Ústní ověření
b) Zhotovit zadaný výrobek	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Seřizování, používání a ošetřování strojních zařízení pro kovotlačitelskou práci

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit a seřídít strojní zařízení pro kovotlačitelskou práci	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést údržbu a ošetření strojního zařízení po ukončení práce	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam. Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP - <https://www.nsp.cz/jednotka-prace/kovotlacitel#zdravotni-zpusobilost>).

Autorizovaná osoba předloží uchazeči pro přezkoušení dle tohoto standardu:

- 1) dokumentaci konkrétního kovotlačitelského výrobku včetně výkresu(ů) pro ověření kompetence Orientace v technických podkladech pro ruční zhotovování kovotlačitelských výrobků.
- 2) vzorový kovotlačitelský výrobek pro ověření kompetencí Volba postupu práce, způsobu zpracování, nástrojů, pomůcek a materiálů pro ruční zhotovování kovotlačitelských výrobků, Zpracování technických podkladů pro zhotovení kovotlačitelského výrobku a Ruční tvarování a zhotovování forem pro výrobu kovotlačitelských výrobků.

Zadaným kovotlačitelským výrobkem může být např. svítilo, konvička, sakrální předmět (kropenka, nádobka na svěcenou vodu ap.).

Autorizovaná osoba zadá uchazeči jeden výrobek, na kterém se postupně ověří jak teoretické znalosti výroby, tak praktické dovednosti při jeho zhotovení včetně kovotlačitelské formy a seřízení kovotlačitelského strojního zařízení. Ověření kompetence Zpracování technických podkladů pro zhotovení kovotlačitelského výrobku spočívá ve vypracování technického výkresu min. velikosti A4; autorizovaná osoba zadá uchazeči jeho vypracování 30 dní před dnem zkoušky; uchazeč odevzdá autorizované osobě ručně vypracovaný technický výkres, dle uvedeného zadání, 7 dní před konáním vlastní zkoušky.

Ověřování dle tohoto standardu by mělo představovat komplex navazujících činností vedoucích k dohotovení finálního produktu s využitím příslušných technologických postupů a technik. Při ověřování kompetencí zejména formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k dodržování povinností pro bezpečnou a zdraví neohrožující práci a dodržování technologické kázně.

Při hodnocení hotového výrobku je třeba posuzovat kvalitu a přesnost jeho provedení; při ústním ověřování je třeba posuzovat jak samostatnost odpovědí, tak i schopnost odpovídat na návodné a doplňující otázky.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání umělecký pasíř a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti uměleckořemeslné pasířské nebo kovotlačitelské výroby.
- b) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání umělecký pasíř + střední vzdělání s maturitní zkouškou v příslušném nástavbovém oboru vzdělání a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti uměleckořemeslné pasířské nebo kovotlačitelské výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku v příslušné oblasti.
- c) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání umělecký kovář a zámečník + střední vzdělání s maturitní zkouškou v příslušném nástavbovém oboru vzdělání a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti uměleckořemeslné pasířské nebo kovotlačitelské výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku v příslušné oblasti.
- d) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti výtvarného nebo uměleckořemeslného zpracování kovů a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti uměleckořemeslné pasířské nebo kovotlačitelské výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktických cvičení v příslušné oblasti.
- e) Vyšší odborné vzdělání v oblasti výtvarného nebo uměleckořemeslného zpracování kovů nebo restaurování kovů a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti uměleckořemeslné pasířské nebo kovotlačitelské výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktických cvičení v příslušné oblasti..
- f) Profesní kvalifikace 82-008-H Kovotlačitel/kovotlačitelka + střední vzdělání s výučním listem nebo střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zaměřeném na zpracování kovů a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti uměleckořemeslné pasířské nebo kovotlačitelské výroby.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor/lektorka dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pasířská nebo kovotlačitelská provozovna splňující požadavky bezpečnosti a hygieny práce se základním vybavením:

- Kovotlačitelský soustruh
- Kruhové nůžky
- Tabulové, nebo padací nůžky
- Pracovní prostor pro žihání plechů (výheň, letovací stůl, šamotové cihly)
- Médium a hořáky vhodné na žihání – propan-butanové, plynové, autogenní
- Sada kovotlačitelských štálů (tvarové ruční nářadí, alespoň tři základní tvary)
- Sada tvarových ručních nožů pro soustružení dřevěných forem
- Sada soustružnických nožů pro soustružení forem z umělých a kovových materiálů
- Bruska a brousící kotouče
- Vrtačka a sada vrtáků
- Sada pilníků, smirky v hrubosti 60 – 500, šábr (škrabák)
- Truhlářské svěrky na lepení forem
- Základní ruční nářadí – kladiva, šroubováky, kleště, pilky na kov i dřevo, pilníky, důlčíky, průbojníky
- Ochranné pracovní pomůcky – brýle nebo štíty, rukavice, pracovní oděv a obuv, lékárnička

Pro zadání zkoušky, viz metodické pokyny výše, tj.:

Dokumentace konkrétního kovotlačitelského výrobku, dva kovotlačitelské výrobky, např. svítidlo, konvička, sakrální předmět (kropenka, nádobka na svěcenou vodu ap.)

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, zajistí materiál pro zhotovení kovotlačitelského výrobku dle zadání tohoto standardu, tj. pro ověření všech kompetencí tohoto standardu.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 20 až 24 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška je rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro řemesla a umělecká řemesla, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

SOŠ uměleckořemeslná, Podkovářské (4, Praha 9), člen Kovářského společenstva - Šimon Vondruška

fa Houska a Douba Buštěhrad - Ivan Houska

Pavel Révay

Tomáš Havránek